

Spoštovani člani, cenjeni gostje, dobrodošli!

Pred letošnjim občnim zborom sem si ponovno prebrala, kaj smo si povedali pred enim letom. Vemo, kako hitro mineva čas in včasih nimamo občutka, kaj vsega smo, v določenem časovnem loku, naredili. To velja tudi za Zvezo in vsa včlanjena društva. Občni zbor se mi zato nikoli ne zdi samo formalnost, ki jo je treba pač opraviti, a je dejansko trenutek, ko pregledamo in ozavestimo to, kar smo naredili.

Tako sem z velikim veseljem tudi segla v lanski rokovnik, ki je postal pravi vodnik pri pisanju tega poročila. Tu ne bom obnavljala in navajala dogodkov, ki so predstavljeni v prilogi občnega zbora, ki drugo leto zapored na živ in mladosten način ponuja pregled dejavnosti in še marsičesa in ki ga bomo predstavili kasneje.

Moja naloga je, da skupaj z vami razmislim o trenutnem stanju naše zveze, ki skupaj z društvu mora načrtovati svojo bodočnost in to v času, ko je čas največja potreba, ki jo imamo. Verjetno se boste strinjali z mano, če povem, da je danes čas, tista »dobrina« ki jo naše delo najbolj pogreša. Pravim naše, ker tudi jaz, tako kot vi sem predsednik v svojem prostem času... Zato se mi zdi smiselno, ko govorimo o našem delu, da imamo pred se boj tudi element – čas. Menim, da moramo optimizirati predvsem čas, ki ga imamo na razpolago, in v tem duhu načrtovati. Z mislijo, da moramo čas, ki ga posvečamo kulturnemu delovanju čim boljše izkoristiti in investirati, in sicer v tisto, kar nam je najbolj všeč in za tisto, kar nam daje največje veselje in zadoščenje. V duhu in spoštovanju statotov, ki so osnova vsega našega delovanja. Naši Statuti, ki nam v vsej svoji širini omogočajo zelo pestro paleto

dejavnosti ter nakazujejo ideje in namige. Statute pa je treba od časa do časa prilagajati in spreminjati, ker pravila igra, včasih, določajo tudi drugje. Tako da se bomo kmalu morali spopasti s spremembo teh temeljnih listin našega delovanja, kajti zakonodajalec je pomislil, smiselno ali ne, da je treba t.i. tretji sektor, kamor spadamo mi vsi, poenotiti in nanovo premisliti. O tem, kar na s čaka, bo tekla beseda v drugem delu občnega zbora. A tu bom podčrtala predvsem, da bo Zveza stala društvom ob strani, ko bo napočil ta trenutek. V teh novih hitro se spreminjajočih se časih mora zveza stati ob strani svojim članicam več kot kadar koli prej. Da bo ta pomoč dosegla svoje največjo stopnjo učinkovitosti pa moramo delovati povezano. Trajna in dvostranska povezanost - Zveza društva - je za oboje predvsem koristna. Zveza mora biti pozorna do potreb društev in istočasno društva naj bodo aktivni sogovornik in odjemalec / predlagatelj uslug, ki naj jih zveza nudi. In to ne samo ko gre za težave finančne narave. Trenutno so te bolj marginalne, čeprav previdnosti ni nikoli preveč. Še moramo izboljšati načine koriščenja sredstev, ki so na razpolago. Zveza je v teh letih utrdila svojo vlogo, ki jo je podedovala od Dežele, za podeljevanje finančne podpore društvom. Zato smo lani tudi spremenili notranji pravilnik, ki je v tem zadnjem letu dejansko zaživel in mestoma pokazal tudi svoje manjše šibke točke. Tu mislim predvsem na izredne prispevke, ki včasih povzročajo nesporazume. Izredni dogodki so tisti, ki so, po svoji naravi nekaj enkratnega, ki niso stalnica v društveni dejavnosti, ki niso v fazi načrtovanja predvidljivi ipd., ki so pač edinstvena priložnost, ki je ne gre izgubiti. Zato raznih nizov prireditev, ki so stalnica v določenih društvih nismo in ne bomo več upoštevali kot izredne. To spada med

prispevke za redno delovanje. O tem smo se pogovarjali na srečanju o prispevkih novembra 2017, namen katerega je bilo prav razčistiti dvome pri pisanju raznih vlog za finančne podpore. S temi srečanji bomo še nadaljevali, ker vsi morajo razpolagati in osvojiti točne informacije, da ne bodo po nepotrebnem trčili svojega dragocenega časa. Nekaterim se bomo zdeli pri tem svojem delu preveč fiskalni, a zavedati se moramo, da zveza obrne, kot boste slišali v blagajniškem poročilu, več kot 700.000,00 evrov davkoplačevalskega denarja, ki ga mora podrobno in nazorno obračunati pod strogim nadzorom deželnih računovodskih uradov. Zato se z roki ne gre šaliti. V isti sapi pa naj dodam, da se rokov držijo vsa društva, razen redkih izjem. Zato smo bili z izjemami še toliko strožji. Za vsako težavo se najde rešitev. A ne z grobim nastopanjem, pač pa s poštenim soočanjem tvornega sodelovanja.

Naj tu dodam, da to velja za vsa področja delovanja zveze in društev, ker finančna podpora je le ena izmed nalog Zveze, ki mora po svojih močeh društvom nuditi oporo pri reševanju tudi vsebinskih vprašanj, kjer se le-ta pojavijo. Tudi ne prav izredno pozoren opazovalec lahko ugotovi, da se pri nekaterih dejavnostih, tako na otroško-mladinski kot članskem nivoju pojavljajo težave in z njimi povezan osip. Zato se je vodstvu zdelo primerno, da priredi nekaj srečanj, ki smo jih poimenovali MOŽGANSKE NEVIHTE, da se skupaj z društvi sooči o težavah, rešitvah in perspektivah na določenih področjih – kar je navsezadnje bila tudi obveza prejšnjega občnega zbora. Treba je priznati, da so nevihte vzbudile večje zanimanje pri medijih, kot pri samih društvih ... A vendar sem prepričana, da zaključki, do katerih smo se prisotni dokopali bodo služili tudi odsotnim. Dobri mentorji in njihova poklicnost /

profesionalnost, posamezni člani odbora, ki se zavzemajo za določeno dejavnost, dobro sodelovanje s starši so ključni za mladinsko dejavnost pa tudi, če izvzamemo starše, seveda, tudi za člansko. V naslednjih mesecih se bo Zveza zavzela, da poišče mentorje za tiste skupine, ki jih bodo potrebovale.

Kljub pičlemu številu prisotnih, je obveljala ugotovitev, da je osebno soočanje še vedno najboljši način reševanja težav in iskanja rešitev ter da so dobri medosebni odnosi najboljša popotnica za doseganje rezultatov. Banalno, a vedno aktualno.

Ker večkrat ni odziva, a nato padajo zahteve, je morda napočil čas, da Zveza vzame v pretres neko obliko, ki bi nagrajevala prisotnost društev na raznih delavnicah, posvetih, soočanjih, in ki stremijo k izboljšanju stanja ljubiteljske kulture v tem prostoru.

Morda bi veljalo razmisliti, ali ne bi takih soočanj prirejali po pokrajinskem ključu ali v primeru tržaške po področnem, a te potrebe in želje morajo iz društev na zvezo, kot predlogi za neko skupno rast.

Ko pišem in sem pisala to poročilo, sem imela pred sabo pisano sestavo naše organizacije, ki je geografsko zelo raznolika. Ta geografska raznolikost zahteva od vodstva veliko mero pozornosti. Kajti vsaka pokrajina ima svoje značilnosti in tudi znotraj pokrajine so še področja, ki se med samo zelo razlikujejo. Zato rešitev, ki velja nekje, včasih ne velja drugje. Tega se moramo pri svojem delu zavedati in prisluhniti razlikam. Zveza trenutno premore s strukturo, ki je morda za delo, ki ga opravlja, še posebno, če je leto Slofesta, malo podhranjena. Zato na občnem zboru ne

morem mimo zahvale vsem, ki s svojo profesionalnostjo in srčnostjo delajo na Zvezi in za Zvezo ter so v stalni navezi z vami.

Mislím, da je za vse vas lep občutek in gotovost imeti nekoga, ki zate skrbi in te usmerja, čeprav se morda včasih tudi zgodi, da pride do manjše napake ali nevsječnosti. Tudi te s skupnimi močmi in ne samo z grajanjem lahko premostimo. Pri opravljanju dela, tako v društvih kot na Zvezi, igra pomembno vlogo tudi delovno okolje. Zvezine prostore na Tržaškem smo osvežili hvala deželnemu prispevku, ki je omogočil in še omogoča tudi marsikateremu društvu, da je prostorom, v katerih deluje, doprinesel take izboljšave, da so le-ti postali primernejši, varnejši, energetsko učinkovitejši. To je velika zasluga odhajajoče deželne uprave in svetnikov, ki jim je uspel ta veliki podvig. Vemo, da je vzdrževanje domov in stavb ena izmed težjih nalog vseh naših društvenih delavcev. Upamo, da bomo takega posluha deležni tudi v bodočnosti, čeprav se obetajo spremembe. A upamo, ne tako drastične ...

S primernimi prostori za včlanjena društva se je vodstvo ukvarjalo precej intenzivno, vedno z mislijo, da zagotovi dobre pogoje za delo svojim članicam. Priznati je treba, da nismo bili vedno uspešni oz. učinkoviti ter da smo včasih zabeležili predvsem izgubo časa, kljub temu da je bila rešitev za vogalom, kot se je potem izkazalo. Upam, da nam bo odprta vprašanja uspelo rešiti, tudi s pomočjo drugih subjektov, ki pri tem soudeleženi. In naj dodam še to, da smo na tržaškem sedežu pripravljeni se odpovedati sobi ali dvema, da bodo na razpolago drugim. Seveda vse to v pričakovanju, da se bomo v bližnji bodočnosti vsi selili v Narodni dom, za katerega

pa se bomo morali vsi veliko bolj zavzeti, če hočemo, da bo spet živo kulturno, gospodarsko in siceršnje družbeno središče, ponos Slovencev v Italiji.

Nekaterim bo morda zdelo to pretirana želja. A želje moramo imeti. Da imamo motiv za vztrajanje. Kar danes, ni samo po sebi umevno. Ker včasih niti ne vemo, kdo smo, komu so namenjene naše pobude, kdo se zanje zanima, kaj nas opredeljuje, zakaj smo lahko zanimivi, in si ne znamo odgovoriti na vprašanje, zakaj ni mladih, ali res mladi ne vedo, kaj hočejo, in kaj bi z našimi društvi. Starejši so utrujeni in srednje generacije ni, ker je vse prevečkrat razočarana in jezna (tudi brez smisla in ker je modno...) ter se raje posveča brezskrbnemu preživljanju prostega časa, brez posebnih odgovornosti. Ter tak zgled prenaša na mlajše. Nedvomno je svoje prispeala tudi gospodarska kriza, ki je mnogim vzela delo in samozavest ter čas namenili iskanju življenjsko potrebnega delovnega mesta. Rezultat tega je, da se aktivno jedro naše skupnosti krči – kot smo slišali na nedavni programski konferenci, znanstveno ugotovljeno. Krči se tudi jedro naših društev.

Zato, če je po eni strani res, da imamo manj časa (predvsem, če smo v službi) je tudi res, da je manj ljudi. Nekaterim uspe privabiti nove odbornike, ki prinašajo nove ideje in prijeme. To uspe predvsem tistim, ki verjamemo v to, kar delajo, kljub težavam. Ker vidijo v svojem delu smisel zase, za boljše osebno počutje in smiselno preživljanje prostega časa, kar nato ponujajo skupnosti, ki pa se prevečkrat odziva medlo in ne opogumlja in spodbuja. Zato mislim, da bi morali tisti, ki nas veseli delo v kulturnem društvu stopiti bolj skupaj, in vzpostaviti neko kreativno solidarnostno mrežo, v kateri naj se razlike prepletajo, navdihujejo in oplajajo. Zgled in spodbuda

naj bodo skupne pobude raznih društev, ki stopijo skupaj, predvsem za večje projekte. Vabilom na te dogodke se, če sem iskrena najraje odzivam, ker potrjujejo idejo o povezovanju in sodelovanju, ki je po mojem mnenju ena izmed ključnih za čas, ki ga živimo. Več povezovanja ne pomeni izgube svoje lastnega obraza in identitete, k večjemu jo še krepijo, če vemo, da lahko drugemu nekaj nudimo. Kot učinkovita protiutež noremu individualizmu in zapiranju, pa tudi iskanja novih idej in obrazov, ki jih potrebujemo v času, ko imamo manj ljudi in več društev kot nekoč. Raje kot ustanavljati nova društva ne bi bilo bolj smiselno poiskati sogovornika v že obstoječih društvih?

Dragi moji, stopimo bolj skupaj! Da bomo bolj učinkoviti. Predvsem bi bilo za naše gibanje spodbudno, da skupaj stopili mladi in mlajši člani društvenih odborov, ki jih je kar nekaj, in predlagali bolj smelega in inovativne projekte, ki jih kot skupnost potrebujemo.

Saj nam krčenje t.i. aktivnega jedra navsezadnje nalaga dve nalogi: da s svojim delom postanemo zanimivi in nato pritegnemo druge, nove, mlade obraze na eni strani pa tudi, da **ne** gremo v neko razmnoževanje odborov oz. se lotimo reorganizacije obstoječih odborov, ki časovno obremenjujejo že obremenjene kulturne delavce. Tu mislim predvsem za razne odbore ZSKD-ja. Morda bi v bližnji bodočnosti veljalo razmisliti npr. o zdajšnji in novi sestavi deželnega in pokrajinskih odborov. V naslednjem letu bomo obnavljali vse funkcije in organe Zveze. Spet se bo začel lov na odbornike, ki kot sami veste ni najbolj spodbudno. Zato predlagam, da razmislimo o sestavi teh odborov : ali je res treba toliko odbornikov na vsako pokrajino? Ali so

pokrajinski odbori potrebni? Ali ne bi bilo bolj smiselno, da bi pokrajinski sveti, izbrali svojega predstavnika ali dva v deželnem odboru, ki se bo prav tako številčno skrčil? Ta vprašanja vam postavljam, da tudi na tem področju optimiziramo čas in človeške resurze, ki jih imamo na razpolago. Osebno, mi je zelo mučno, ko izvoljenih odbornikov ne vidim skoraj nikoli ... O tem se bomo pogovorili skupaj in predlogi za spremembo bodo upoštevali vsa mnenja, ki bodo omogočala boljše razporejanje časa in ljudi, seveda na pokrajinskem in deželnem nivoju.

Oba nivoja sta za Zvezo življenjskega pomena. Stalno soočanje s predsednicami pokrajinskih odborov omogoča, da lahko pozorno spremljamo dogajanje po posameznih pokrajinah in vse povežemo v celoto. Pokrajinski sveti so bili uspešni, in nakazali, v katero smer si želijo, da gremo. Zahvaljujem se predsednicam in vsem vam za tvorno sodelovanje!

Pomembno vlogo pri povezovanju imajo tudi mediji, ki dokaj redno in pošteno poročajo o našem delovanju. Preko medijev spoznamo, kaj delajo drugi, jih povabimo v našo sredo, se bolje spoznamo. Upravičeno včasih nergamo, ker nas kak medij skoraj prezira.

Nedvomno je jezik, tisti element, ki nas še najbolj povezuje in za katerega bi si morali včasih in ponekod vzeti več časa, tudi da o njem razmislimo in zavzamemo jasna stališča. Nikoli pa ne sme biti ovira, niti v odnosih s tistimi, ki ga ne poznajo. Mora biti le bogastvo za nas in za vse, ki tu živimo.

Pri Zvezi si torej želimo povezovanja in sodelovanja na različnih ravneh: z društvi in med društvi pa tudi z drugimi ustanovami. Višek sodelovanja predstavlja nedvomno

Slofest, ki je kljub delno nenaklonjenemu vremenu povsem uspel. Nas deželno zelo povezal in nam dal novega zagona za izvedbo 2019. Kdor želi, je že sedaj vabljen, da se pridruži pri snovanju programa. Tu bi se rada zahvalila vsem, ki so na kateri koli način pripomogli k temu, da je festival uspel: ustanovam, društvom, od političnih predstavnikov do civilne družbe, v vseh treh pokrajinah.

Zato da dosegamo cilje so potrebna tudi finančna sredstva. Ob strani nam stojijo zvesti partnerji, ki verjamejo v naše delo: Dežela, Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Javni sklad za kulturne dejavnosti, SKGZ, ter občine, kjer so naša društva med protagonisti dogajanja. Želimo si, da bi tudi v bodoče bili odnosi še naprej tako dobri, čeprav so pred nami volitve na Deželi in Sloveniji.

Naštetim se pri raznih projektih pridružujejo deželna zveza pevskih zborov USCI, ARCI servizio civile – socialna služba, Zveza pevskih zborov Primorske, italijanska društva in ustanove, druge jezikovne in etnične skupnosti, kot tudi organizacije Slovencev v drugih državah (npr. Slovenska prosvetna zveza na Koroškem za mednarodno likovno kolonijo).

Če na koncu svojega poročila potegnem črto nad opravljenim delom, sem zadovoljna. Z dobrim delom in uspešnimi pobudami smo izničili primanjkljaj, uredili smo prostore, delovali povezovalno na več nivojih in bili med protagonisti kulturnega in širšega dogajanja na Tržaškem, Goriškem in Videnskem. Še najbolj pa me veseli, ko se vidimo in smo skupaj.

Kljub uspehom pa ne morem mimo tiste banalne, včasih že oguljene ugotovitve, da se je v zadnjih desetih letih celotna družba radikalno spremenila, kar občutimo vsi pri našem vsakdanjem delu. Včasih imam občutek, da novo, v dobrem in slabem, težko dohajam, in da je torej potreben generacijski preboj. In to ne samo pri Zvezi kulturnih društev. Ta bo mogoč samo z mlajšimi, ki bodo prepoznali v tem, kar imamo, bogastvo ter ga nadgradili z novimi prijemi, ki bodo izkoriščali pozitivne plati tehnološkega napredka za kulturni in vsebinski preboj.

Finančna sredstva, ki so in bodo na razpolago, za slovensko narodnostno skupnost naj bodo namenjena tudi, če ne predvsem, v generacijsko prenavo oz. kadrovske dokapitalizacije naših ustanov. Na tak način bodo postala modernejša, aktualnejša in privlačnejša, ker se bodo mladi dodatno izobraževali in našli delovna mesta, kar naj bi tudi za našo skupnost bila ena izmed prioritete.

No zdaj sem že malo zašla, a mi je bilo pri srcu, da to povem.

Naj zaključim:

bodimo torej povezani in povezovalni, razporedimo si boljše svoj čas, kar bo omogočilo boljše pogoje tako za delo kot za druženje, iz katerih bodo rasli, nastali in se razvijali boljši odnosi in boljši dogodki, ki bodo zanimivi tudi za tiste, ki jih nismo še prepričali, in pritegnili tudi kakšno finančno dotacijo več. Morda novi pogoji bodo zahtevali, da se tudi Zveza drugače opremi. Tega se ne bojimo.

Samozavestni, odprti in povezani bomo lažje kljubovali vsem težavam. To je naša pot na kateri je veliko ciljev, ki jih bomo skupaj dosegli.

Hvala in seveda: Bodočnost je (še vedno) naša!